

לכבוד, תאריך: 01/09/26

מר משה בר סימן טוב, מנכ"ל משרד הבריאות, MANKAL@moh.gov.il
מנהלת מה"ט – המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית, Mahat@labor.gov.il

הנדון: פערים מהותיים בין מסמכי מה"ט להמלצות ועדת משרד הבריאות בנושא הכשרת עוזרי מטפלים

אנו מברכות על הרצון לקדם פתרונות מערכתיים לאתגרי כוח האדם במערכת הבריאות
הציבורית.

עיון מעמיק במסמכי הקול הקורא ותכנית הלימודים שפורסמו על ידי מה"ט, מעלה פערים
מדאיגים ומהותיים אל מול דוח הסיכום והמלצותיה של הוועדה המקצועית הבין-משרדית של
משרד הבריאות (פברואר 2025). פערים אלו חותרים תחת כוונת מומחי הוועדה ועלולים
להוביל להשלכות הרסניות על המעמד המקצועי של קלינאי תקשורת ועל איכות הטיפול הניתן
לציבור ועל מקצועות השיקום.

להלן פירוט ההשגות והפערים המרכזיים המחייבים תיקון מיידי:

1. הגדרת התפקיד: "עוזר מטפל" ולא "הנדסאי"

הוועדה המקצועית בחרה בשם "עוזר מטפל", ולא בכדי. מטרת ההגדרה היא להדגיש, כבר
משם המקצוע, את מהותו: עובד שהוא **עוזר** בלבד, הפועל תחת הנחייתה ופיקוחה של אשת
מקצוע מוסמכת. הבחירה של מה"ט בשם "הנדסאי במערכת הבריאות" מייצרת יש מאין מקצוע
עצמאי. הדבר נוטע ציפיות שווא בקרב הלומדות והלומדים לעצמאות מקצועית, עלול להטעות
את הציבור הרחב, ופותח פתח מסוכן לזליגת סמכויות, לרבות פתיחת קליניקות פרטיות ללא
כל יכולת פיקוח או אכיפה.

2. מצוקת שדות ההתנסות הקלינית (הכשרה מעשית/ פרקטיקום)

כבר היום, מוסדות הלימוד האקדמיים שתחת המל"ג, המכשירים את קלינאיות התקשורת
לעתיד, מתקשים מאוד למצוא מספיק שדות התנסות קלינית לפרקטיקום. משרד הבריאות אף
הקים ועדה ייעודית לסיוע בנושא ההכשרות המעשיות, מתוך הבנה שללא מקומות התנסות
קשה להגדיל את מספר הסטודנטים להפרעות בתקשורת. קיים חשש כבד ומוצדק שמיעוט
השדות הקיימים "ייתפסו" על ידי לומדי תוכנית זו של מה"ט. מצב זה יחריף את המצוקה
הקיימת ויפגע פגיעה אנושה בהכשרתו של הדור הבא של נשות המקצוע האקדמיות.

3. היקף ההכשרה כנגזרת של מוגבלות התפקיד

ועדת המומחים המליצה על היקף של כ-1,000 שעות לימוד, מתוך כוונה ברורה להדגיש כי מדובר בתפקיד מסייע שאינו דורש הכשרה קלינית עמוקה, ולכן סמכויותיו מוגבלות בהתאמה. קביעת רף של 2,000 שעות על ידי מה"ט מייצרת רובד מקצועי מנופח עם היקף הכשרה כפול, שנוגד לחלוטין את המלצות הוועדה המקצועית ואת רציונל התפקיד.

4. התעלמות מהחרגת מערך התפתחות הילד

דוח הוועדה הדגיש באופן חד-משמעי כי אופי העבודה במכונים וביחידות להתפתחות הילד דורש התאמה מקצועית שוטפת בכל טיפול, ולכן לא ניתן לשלב בהם עוזרי מטפלים. במסמכי מה"ט אין כל החרגה כזו, ואף שולבו בהם קורסים נרחבים בפדיאטריה ופסיכולוגיה התפתחותית. הדבר עלול לייצר שאיפה של הבוגרים להשתלב במערך זה, בניגוד לדעת המומחים ועלול להיות קושי רב לאכוף את גבולות העיסוק שלהם.

5. שילוב תכני אודיולוגיה בניגוד להחרגת ועדת המומחים

ועדת המומחים החריגה באופן מפורש את נושאי השמיעה ושיקום השמיעה (אודיולוגיה) מתחומי העיסוק המותרים לעוזר המטפל. חרף עמדה מקצועית ברורה זו, תכנית הלימודים המוצעת על ידי מה"ט לתואר ה"הנדסאי" כוללת בתוכה נושאים אלו. הכללת תכנים שהוחרגו מפורשות עלולה לגרור חדירה לתחום קליני שאינם רשאים לעסוק בו, והיא מנוגדת לחלוטין לעצת המומחים ועלולה להוביל לביצוע פעולות מעבר לגבולות הגזרה שאושרו.

6. פגיעה בחופש האקדמי ויצירת הבטחות שווא

דרישת הקול הקורא מהמכללות להציג הסכם חתום מול מוסד אקדמי למתן פטורים עתידיים (כקריטריון לזכייה) עומדת בסתירה לדוח הוועדה, שהדגיש כי מתן פטורים נתון לשיקול דעתם של המוסדות להשכלה גבוהה בהתאם לנהלי המל"ג. דרישה זו יוצרת אשליה בקרב הלומדים כי מדובר ב"מסלול עוקף" ישיר לתואר אקדמי במקצועות הבריאות. לאור כל האמור לעיל, אנו דורשות לעצור את הקול הקורא במתכונתה הנוכחית ולבצע בקול הקורא התאמות דחופות, כך שישקפו במדויק ובאופן מחייב את המלצותיה המקצועיות של ועדת משרד הבריאות.

בברכה,

הוועד המנהל של האגודה הישראלית של קלינאי התקשורת

The Israeli Speech Hearing and Language Association

04-9075556 טלפקס: office@ishla.org.il www.ishla.org.il

העתקים:

אורלי ברגרזון ביטון, קלינאית תקשורת ארצית, משרד הבריאות, orly.bb@moh.health.gov.il
ד"ר הגר מזרחי, ראש חטיבת הרפואה, משרד הבריאות, Hagar.Mizrahi@moh.gov.il
ד"ר אורלי גרינפלד, מנהלת רישוי מקצועות הבריאות משהב"ר, orly.grunfeld1@moh.gov.il

כתובת: האגודה הישראלית של קלינאי התקשורת, היען 4 קדימה

חשבוניות / קבלות / תשלומים ל: ת.ד. 716 סניף הל"ה, גבעתיים 5310602

נספח א'

תמצית הפערים בין דוח מסכם ועדת עוזר-מטפל מקצועות הבריאות (פברואר 2025) לבין מסמכי הקול הקורא ודרישות הסילבוס של מה"ט¹

נושא	דוח משרד הבריאות (הוועדה המייעצת)	תכנית מה"ט וקול קורא להנדסאי	משמעות הפער
הגדרת התפקיד	עוזר מטפל. הודגש כי עבודתו אינה מהווה מקצוע בפני עצמו.	הנדסאי במערכת הבריאות.	התואר "הנדסאי" מייצר מקצוע עצמאי. הדבר עלול להטעות את הציבור ולהוביל לזליגת סמכויות.
היקף ההכשרה	הועלו דעות שונות, כולל דעה לכ- 1,000 שעות. הוחלט לבחון מול השטח.	2,000 שעות לימוד אקדמיות.	מה"ט קבעו רף שעות כפול כדי להתאים לסטנדרט של תואר הנדסאי, תוך חריגה מכוונת הוועדה.
החרגת אוכלוסיות	הוחרגה מפורשות העסקת העוזרים במכונים וביחידות להתפתחות הילד	נלמדים קורסי פדיאטריה ופסיכולוגיה התפתחותית, ואין	בוגרי התכנית עלולים לדרוש שילוב בהתפתחות הילד, בניגוד מוחלט

¹ קול קורא להגשת מועמדות להשתתפות בפייילוט "הנדסאי במערכת הבריאות" ו "תכנית לימודים הנדסאי במערכת הבריאות 27/05/26 יא ' בסיוון התשפ"ו

The Israeli Speech Hearing and Language Association
04-9075556 טלפקס: office@ishla.org.il www.ishla.org.il

נושא	דוח משרד הבריאות (הוועדה המייעצת)	תכנית מה"ט וקול קורא להנדסאי	משמעות הפער
	בשל מורכבות הטיפול.	החרגה של התפתחות במסמכים.	להסכמות המקצועיות.
אודיולוגיה ושיקום שמיעה	ועדת המומחים החריגה את נושאי השמיעה ושיקום השמיעה מתחומי העיסוק המותרים לעוזרת מטפלת.	נלמדים נושאי אודיולוגיה מובהקים תחת קורס "אף אוזן גרון", הכוללים לקויי שמיעה ושימוש במכשירי שמיעה.	חדירה לתחום קליני רגיש שהוחרג מפורשות, החושפת את המטופלים והמטופלים להתערבות שאינה מקצועית ולחריגה מסמכויות.
פטורים אקדמיים	צוין כי מוסד אקדמי 'יוכל להעניק פטור, בכפוף לשיקול דעתו ולהחלטות המל"ג.	דרישה להצגת הסכם חתום מול מוסד אקדמי למתן פטורים עתידיים כקריטריון לזכייה בקול הקורא.	פגיעה בחופש האקדמי ויצירת ציפיית שווא בקרב הסטודנטים למסלול ישיר לתואר בקלינאות תקשורת.

